

Huismusonderzoek Horstweg 5 te Dodewaard

Aanvullend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming

Colofon

Status:	Definitief
Project:	BE/2021/409
Datum:	31 mei 2021
Samensteller(s):	ing. C.J. Blom
Collegiale toets:	ir. ing. K.J. Rebergen
Opdrachtgever:	De heer F. Schouten Horstweg 5 6669 DT Dodewaard

Disclaimer

Blom Ecologie B.V. is niet aansprakelijk voor schade die voortkomt uit toepassing van de resultaten van werkzaamheden en/of gegevens verkregen van Blom Ecologie B.V.

© Blom Ecologie B.V./ De heer F. Schouten

Niets uit deze rapportage mag zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Blom Ecologie B.V. worden gebruikt door derden. Onder gebruik worden alle vormen van kopie, openbaarmaking en elke andere toepassing begrepen. Deze rapportage mag alleen gebruikt worden voor het doel waarvoor het is samengesteld.

Inhoud

1 Inleiding	4
1.1 Aanleiding en doel	4
1.2 Plangebied	5
1.3 Werkzaamheden	5
1.4 Mogelijk aanwezige soorten	6
1.5 Kader Wet natuurbescherming	7
2 Methode	8
2.1 Theoretisch kader	8
2.2 Praktische uitvoering	8
2.3 Inventarisaties	9
2.4 Specifieke omstandigheden	9
3 Resultaten	10
3.1 Huismus	10
3.2 Overige soorten	11
4 Conclusie	12
4.1 Huismus	12
4.2 Overige soorten	12
4.3 Vervolgstap(pen)	12
5 Bronnen	13
Bijlage 1 Overzicht waarnemingen.....	14

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

Aan de Horstweg 5 te Dodewaard is een perceel met woning en diverse schuren gesitueerd. De initiatiefnemer is voornemens 3 schuren te saneren ten behoeve van de realisatie van een woning. Hierbij zal het perceel tevens afgesplitst worden. De beoogde ontwikkeling heeft mogelijk een negatief effect op beschermde flora en fauna (soortenbescherming), beschermde natuurgebieden (gebiedsbescherming) en/of beschermde houtopstanden. Ten behoeve van de beoogde ontwikkeling geldt de wettelijke verplichting onderzoek te verrichten naar de aanwezigheid van beschermde flora en fauna en de mogelijke effecten van de ruimtelijke ingreep daarop. Ten behoeve van de beoogde ontwikkeling is een quickscan Wet natuurbescherming uitgevoerd (Rebergen, 2021).

Figuur 1.1 De planlocatie (rood omkaderd) is gelegen aan de Horstweg 5 te Dodewaard (bron kaartmateriaal: arcgis.com).

Op basis van het oriënterende onderzoek kon de aanwezigheid van nestlocaties van huismus in schuur 1 niet uitgesloten worden (zie tabel 1.1). Om vast te stellen of schuur 1 daadwerkelijk een functie heeft voor huismus was aanvullend onderzoek noodzakelijk. De heer Schouten heeft Blom Ecologie B.V. verzocht dit aanvullend onderzoek uit te voeren. In voorliggende rapportage worden de bevindingen beschreven.

Onderzoeksdoel

In dit aanvullende onderzoek zijn de volgende onderzoeksvragen centraal gesteld:

- Is de huismus aanwezig in het plangebied?
- Op welke wijze maakt de huismus gebruik van het plangebied? Zijn in het plangebied nesten en/of vaste rust- en verblijfplaatsen (foerageergebied) aanwezig?
- Hebben de voorgenomen activiteiten een negatief effect op de voorkomende soorten en/of de functionaliteit van de nesten en/of verblijfplaatsen en leefomgeving van huismus?

1.2 Plangebied

De planlocatie is gelegen aan de Horstweg 5 te Dodewaard en betreft een perceel met woning en diverse schuren. In de beoogde ontwikkeling zullen 3 schuren gesaneerd worden ten behoeve van de realisatie van een woning. Schuur 1 is opgetrokken uit gemetselde muren en een binnengevel en een zadeldak en dakomlijsting op de kopgevels. Ten noordoosten en zuidwesten zijn twee aanbouwen aanwezig, welke opgetrokken zijn uit voorgeïsoleerde damwandbeplating als dakwerk. Delen van de gevel zijn recentelijk afgedicht met purschuim. De schuren 2 en 3 zijn opgetrokken uit betonblokken en een golfplaten dak. De kopgevels van beide gebouwen zijn opgetrokken uit groene damwandplaten. De woning en enkele overige gebouwen blijven behouden in de beoogde ontwikkeling en zijn derhalve sporadisch in bepaalde soortgroepen meegenomen in de beoordeling. In figuur 1.2 zijn een aantal foto's opgenomen die een impressie geven van de planlocatie en de directe omgeving hiervan.

Figuur 1.2 Fotografische indruk van de planlocatie en de directe omgeving hiervan. De nummers corresponderen met de nummers in figuur 1.1.

1.3 Werkzaamheden

De beoogde ingrepen zijn permanent van karakter. De beoogde ontwikkeling betreft het saneren van 3 schuren ten behoeve van een vrijstaande woning. Onderstaand volgt een korte opsomming van de ingrepen en effecten:

- Saneren van bebouwing: algemene sloopwerkzaamheden en afvoer sloopmateriaal;
- Verwijderen terreininrichting, waaronder gedeelte van het groen: graafwerkzaamheden, transport (afvoer) van materiaal en groen;
- Egaliseren terrein: graafwerkzaamheden en grondtransport;
- Realisatie nieuwbouw: algemene bouwwerkzaamheden;
- Revitalisatie terrein en aanleg verharding: allerlei (straat- en hoveniers) werkzaamheden.

1.4 Mogelijk aanwezige soorten

Uit het oriënterend onderzoek (Rebergen, 2021) is gebleken dat schuur 1 op de planlocatie geschikt zijn voor huismusnesten (tabel 1.1). Binnen de planlocatie is tevens potentie voor essentieel leefgebied van de soort. Daarnaast is de bebouwing geschikt als nest van overige vogelsoorten die in bebouwing nestelen (als spreeuw) (tabel 1.1).

Tabel 1.1 Overzicht van de Soortenbescherming. Voor de benoemde soorten geldt dat aanvullend onderzoek benodigd is (Rebergen, 2021).

Soortenbescherming			
Soortgroep	Beschermings -regime Wet nb	Soortspecifiek onderzoek	Mogelijk functie plangebied
Vaatplanten		Nee	
Grondgebonden zoogdieren		Nee	
Vleermuizen		Nee	
Amfibieën		Nee	
Reptielen		Nee	
Vissen		Nee	
Insecten en andere ongewervelden		Nee	
Vogels			
Huismus	Artikel 3.1	Ja	Nestlocaties/foerageergebied

Figuur 1.3 Huismussen hebben toegang tot de dakruimte door middel van de opening in de onderste rij dakpannen van schuur 1.

1.5 Kader Wet natuurbescherming

De soortenbescherming van Wet natuurbescherming valt op grond van internationale verdragen en nationaal beschermde soorten, uiteen in drie verschillende beschermingsregimes. Deze beschermingsregimes betreffen de Vogelrichtlijn (art. 3.1), Habitatrichtlijn (art. 3.5) en de nationaal beschermde soorten (art. 3.10). De bescherming van huismus valt onder de Vogelrichtlijn. Binnen de Vogelrichtlijn wordt onderscheid gemaakt tussen soorten waarvan het leefgebied en de nestplaats jaarrond beschermd zijn en de overige broedvogels waarvan de nestplaats en het leefgebied enkel beschermd zijn tijdens de broedperiode.

Wnb, art 3.1 lid 2 en 4 (Vogelrichtlijnsoorten)

Lid 2: Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.

Lid 4: Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.

2 Methode

2.1 Theoretisch kader

Ten behoeve van ecologische onderzoek naar een aantal beschermde soorten in Nederland zijn door experts richtlijnen opgesteld. Deze richtlijnen zijn in zekere mate juridische kaders gaan vormen bij de toetsing van onderzoeken op juistheid en volledigheid. Voor de huismus en de gierzwaluw zijn deze richtlijnen vastgelegd in de Kennisdocumenten (BIJ12, 2017). In tabel 2.1 wordt beknopt weergegeven wat de onderzoeksperioden en methode zijn.

Tabel 2.1 *Samenvatting van de uitgangspunten ten behoeve van huismusonderzoek zoals deze zijn geformuleerd in het Kennisdocument huismus (BIJ12, 2017).*

Huisumus
<i>Nest:</i> Aantoonbaar door: - Visueel onderzoek in periode 1 april t/m 15 mei (2x veldbezoek avond/ochtend) - Visueel onderzoek in de periode 10 maart t/m 20 juni (4x veldbezoek avond/ochtend) - Inspectie (oplichten dakpannen) in de periode 15 september/1 maart (1x veldbezoek) <i>Functioneel leefgebied:</i> Bestaat met name uit foerageer en slaapplekken. Wordt vastgesteld door waarnemingen en gedrag van alle aanwezige huismussen. (Kennisdocument huismus BIJ12)
Spreeuw (cat. 5)
De nesten van spreeuw (cat. 5) zijn jaarrond beschermd indien er sprake is van ecologische zwaarwegende redenen. Aanwezigheid van nesten van deze soort wordt vastgesteld door het tellen van in gebruik zijnde nesten. In praktijk gebeurt dit in de periode 1 april tot eind juli, betreffende de broedperiode. Voor de soort zijn geen richtlijnen voor inventarisatie opgesteld, maar wordt de inventarisatie uitgevoerd gedurende het aanvullende onderzoek naar overige jaarrond beschermde broedvogels.

2.2 Praktische uitvoering

De praktische uitvoering valt uiteen in standaardprocedure tijdens elk veldbezoek, de reactieve onderzoekswijze die gehanteerd wordt en, indien van toepassing, de aanvullende onderzoeksmethodes.

2.3 Inventarisaties

Veldbezoeken

De planlocatie is 2x bezocht door medewerkers van Blom Ecologie B.V. (tabel 2.2). Tijdens deze bezoeken zijn de planlocatie en de directe omgeving onderzocht op de aanwezigheid van huismus. Tijdens het onderzoek is met name gelet op nestindicerend gedrag van huismus. Tevens is gelet op de veelgebruikte structuren door huismus.

Tabel 2.2 Veldbezoeken op de planlocatie, met per veldbezoek welke functies onderzocht worden en het aantal waarnemers dat is ingezet. De weersomstandigheden voldeden aan de minimumcriteria zoals opgenomen in de Kennisdocumenten (2017).

Veldbezoek	Functie	Aantal pers.	Datum	Zon ▼ ▲	Tijd	Weersomstandigheden
Huismus 1	Nest + leefgebied	1	19-4-2021	06.32	07:00-09:00	5/8, droog (vanaf 08.30 miezer), 0-1 Bft, 5°C
Huismus 2	Nest + leefgebied	1	3-5-2021	06.05	06:30-08:30	5/8, droog, 2-3 Bft, 3°C

Gebruikte materialen

Het huismusonderzoek is uitgevoerd met behulp van een verrekijker.

2.4 Specifieke omstandigheden

Tijdens de uitvoering van het onderzoek hebben er zich geen dusdanige omstandigheden voorgedaan die een vertekend beeld geven van de verzamelde resultaten.

3 Resultaten

3.1 Huismus

Waarnemingen en aantallen

Tijdens de onderzoekrondes zijn in totaal 6 huismussen (*Passer domesticus*) waargenomen in een bosschage net tijdens de piekmomenten. Gezien het aantal waarnemingen is er sprake van een kleine populatie binnen en in de directe omgeving van het plangebied (klein < 10 paar, gemiddeld 10-25 paar, groot > 25 paar).

Nesten

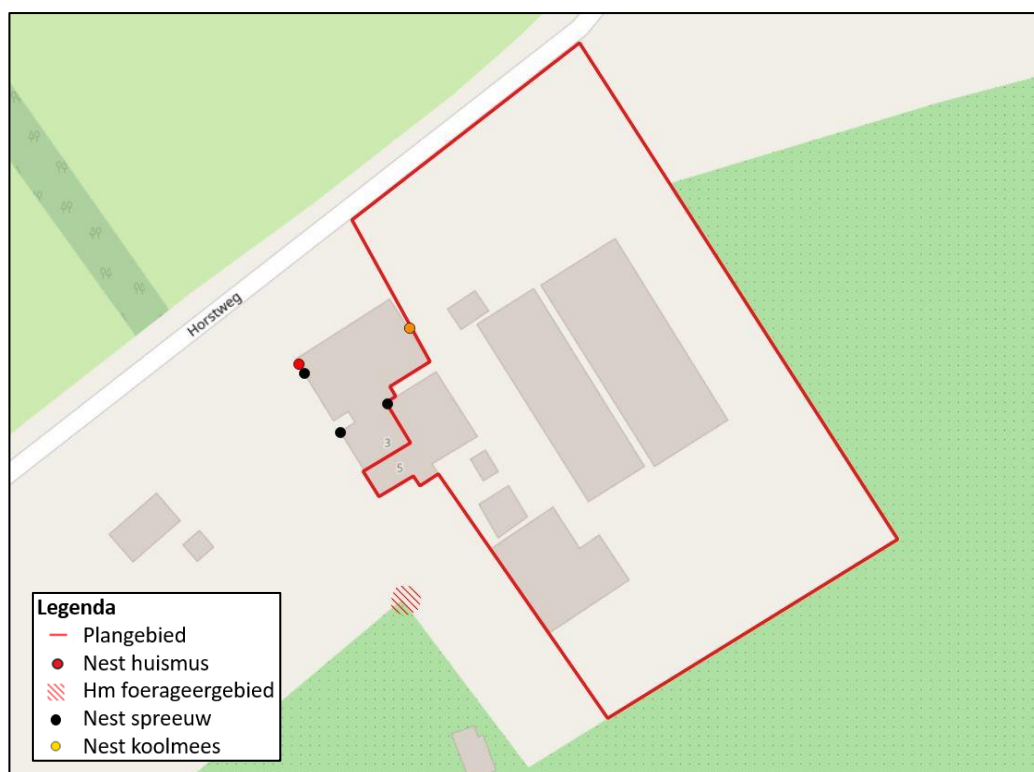
Gedurende het onderzoek is 1 nest van huismus vastgesteld. Het betreft een nestkast aan de woning (figuur 3.2). In figuur 3.1 worden de ruimtelijke spreiding van de nesten weergegeven en welke delen van de planlocatie door huismus worden gebruikt om te rusten, foerageren en als dekking tegen predatoren. In bijlage 1 is een grotere afbeelding met een totaaloverzicht van alle aanwezige soorten opgenomen.

Functioneel leefgebied

Het waargenomen functionele leefgebied ligt ten zuidwesten van de bebouwing. Op deze plaats zijn groenstructuren aanwezig.

Tabel 3.1 Locaties huismusnesten plus omschrijving.

Adres	Aantal	Omschrijving
Horstweg 5 te Dodewaard	1	Nestkast aan woning (figuur 3.2)

Figuur 3.1 Overzicht van de nesten en het functioneel leefgebied van huismus op de planlocatie en in de directe omgeving hiervan (verantwoording: het kaartmateriaal is vervaardigd in QGIS).

Figuur 3.2 Aantekening uit het onderzoek, duiding van de nestlocaties van huismus en spreeuw (zie tevens figuur 3.1)

3.2 Overige soorten

Naast de te onderzoeken soorten waarvoor het voorliggend onderzoek is uitgevoerd zijn tijdens de veldbezoeken overige soorten waargenomen. De volgende vogelsoorten zijn gedurende de veldbezoeken waargenomen: ekster, houtduif, merel, vink, koolmees, kauw, spreeuw, pimpelmees, wilde eend, scholekster, zwartkop, putter, boerenzwaluw, nijlgans, roodborst, grauwe gans en zwarte kraai. Deze waarnemingen bestaan met name uit overvliegende, rustende of foeragerende vogels. Er zijn 3 nesten van spreeuw en 1 nest van koolmees aangetroffen (figuur 3.1).

Figuur 3.3 Aantekening uit het onderzoek, duiding van het koolmeesnest (zie tevens figuur 3.1)

4 Conclusie

4.1 Huismus

In de periode april-mei 2021 is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van de huismus in de woningen aan het plangebied. Het onderzoek is uitgevoerd conform de bepalingen in het Kennisdocument huismus (BIJ12, 2017). Tijdens het onderzoek is vastgesteld dat de te saneren schuren op de planlocatie aan de Horstweg 5 te Dodewaard geen nestlocatie bieden voor de huismus. In/aan de woning, buiten het plangebied, is één nestlocatie van huismus vastgesteld. Tevens maakt het plangebied geen onderdeel uit van het functioneel habitat. De beoogde sloop leidt niet tot overtreding van een verbodsbepaling van de Wet natuurbescherming. Er is geen ontheffing van de Wet natuurbescherming noodzakelijk.

4.2 Overige soorten

Tijdens het huismusonderzoek zijn 3 nesten van spreeuw en 1 nest van koolmees waargenomen. De nesten van deze soorten zijn beschermde gedurende het broedseizoen van de soort. Beide soorten behoren tot de categorie 5, deze soorten zijn alleen het jaarrond beschermd als er sprake is van ecologisch zwaarwegende redenen. Voor beide soorten geldt dat hier momenteel geen aanleiding toe is en er derhalve ook geen sprake is van een jaarrond beschermde status van de nestlocatie.

4.3 Vervolgstep(en)

Behoudens het voorkomen van verstoring en vernietiging van de nestlocaties van spreeuw en koolmees gedurende het broedseizoen zijn geen specifieke maatregelen noodzakelijk. In het kader van de Algemene zorgplicht wordt geadviseerd enkele algemene voorzorgsmaatregelen te treffen, raadpleeg hiervoor de quickscan (Rebergen, 2021).

5 Bronnen

BIJ12, 2017. Kennisdocument huismus, *Passer domesticus*. BIJ12, Utrecht

Rebergen, K.J., 2021. Quickscan Wet natuurbescherming Horstweg 5 te Dodewaard. Oriënterend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming, rapportage 8 april 2021. Blom Ecologie B.V., Waardenburg.

Gebruikte websites

www.arcgis.nl

www.ruimtelijkeplannen.nl

www.sovon.nl

Bijlage 1 Overzicht waarnemingen

